

Pamatnostādnes Valsts izglītības satura centra pilotprojekta „Sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācija” organizēšanai

I. Vispārīgie jautājumi

1. Pamatnostādnes nosaka, kā Valsts izglītības satura centrs (turpmāk – centrs) organizē un nodrošina Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) 2010.gada 2.marta rīkojuma „Par pasākumu plāna „Pirmskolas izglītības un pamatizglītības satura pilnveide 2010. un 2011.gadā” apstiprināšanu” pielikumā minēto pasākumu, kas saistīti ar sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobāciju, izpildi:

1.1. 11.pasākums – nodrošināt sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobāciju;

1.2. 12.pasākums – veikt sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobāciju izglītības iestādēs un veikt uzraudzību ekspertu vadībā;

1.3. 13.pasākums – ekspertiem veikt sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācijas izvērtēšanu;

1.4. 14.pasākums – pilnveidot sešgadīgo izglītojamo mācību programmas atbilstoši ieviešanas aprobācijas rezultātiem.

2. Pilotprojekts „Sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācija” (turpmāk – pilotprojekts) tiek finansēts no IZM budžeta programmas 42.04.00 apakšprogrammas „Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu īstenošana – pirmskolas un sākumskolas mācību satura pilnveidei”.

3. Pilotprojektā iesaistītajām izglītības iestādēm, kurās notiek sešgadīgo izglītojamo mācību satura dokumentu projektu un mācību līdzekļu aprobācija (turpmāk – aprobācija), tiek nodoti šādi materiāli (turpmāk – aprobējamie materiāli):

3.1. integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem projekts;

3.2. metodisko ieteikumu sešgadīgo bērnu mācību programmas īstenošanai projekts;

3.3. mācību līdzekļi sešgadīgo bērnu mācību programmas īstenošanas nodrošināšanai.

II. Pilotprojekta mērķis un uzdevumi

4. Pilotprojekta mērķis ir veikt iepriekšēju sešgadīgo izglītojamo mācību satura dokumentu projektu un mācību līdzekļu izmēģinājuma pārbaudi jeb aprobāciju (turpmāk – aprobācija) apstākļos, kas ļauj iegūt detalizētus, drošticamus datus, lai novērtētu pilnveidotā mācību satura un mācību līdzekļu projektu kvalitāti, sniegtu priekšlikumus to pilnveidei un veiktu priekšdarbus sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas nodrošināšanai.

5. Pilotprojekta uzdevumi:

5.1. pārbaudīt un izvērtēt aprobējamos materiālus šādos aspektos:

5.1.1. mācību satura apguve;

5.1.2. mācību procesa norise;

5.1.3. mācību līdzekļu kvalitāte;

5.2. veikt aprobējamo materiālu pilnveidi, nodrošinot optimālu metodisko atbalstu sešgadīgo bērnu mācību programmas īstenošanas nodrošināšanai.

6. Aprobējamo materiālu izvērtēšanā tiek ievēroti šādi kritēriji:

6.1. par integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem projektu:

6.1.1. mācību satura atbilstība konkrētajam vecumposmam;

6.1.2. mācību satura integrācijas sabalansētība un pēctecība;

6.1.3. mācību satura apjoms un apguve tam paredzētajā laikā;

6.2. par metodisko ieteikumu sešgadīgo bērnu mācību programmas īstenošanai projektu:

6.2.1. metodiskā atbalsta integrētās mācību programmas projekta īstenošanai kvalitāte;

6.2.2. metožu, darba organizācijas formu un citu aktivitāšu atbilstība prasībām izglītojamo sasniedzamajiem rezultātiem;

6.2.3. ieteicamās mācību vides (dienas režīma, telpu iekārtojuma un materiāli tehniskā nodrošinājuma) atbilstība konkrētajam vecumposmam;

6.2.4. didaktisko rotaļu un spēļu izmantojums mācību satura apgūvē;

6.3. par mācību līdzekļiem:

6.3.1. mācību līdzekļu izmantojums integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem satura apguves nodrošināšanā;

6.3.2. mācību līdzekļu kvalitāte;

6.3.3. mācību līdzekļu atbilstība (saprotamība, uztveramība, mūsdienīgums, pieejamība) vecumposmam.

7. Aprobācija tiek veikta kā pētījums, izmantojot šādās pētījuma metodes:

7.1. testēšana;

7.2. novērošana;

7.3. intervija;

7.4. anketēšana.

III. Pilotprojekta norises organizēšana

8. Pilotprojekts notiek no 2010. gada 1.jūnija līdz 2011.gada 31.jūlijam.
9. Aprobācija pilotprojektā iesaistītajās izglītības iestādēs notiek no 2010.gada 1.septembra līdz 2011.gada 31.maijam.
10. Pilotprojekts tiek organizēts šādos posmos:
  - 10.1. sagatavošanās aprobācijai:
    - 10.1.1. izglītības iestāžu atlase;
    - 10.1.2. pētījuma instrumentārija izstrāde un sagatavošana;
    - 10.1.3. pedagogu profesionālās kompetences pilnveide sešgadīgo izglītojamo integrētās mācību programmas ieviešanai;
    - 10.1.4. mācību līdzekļu nodrošinājums;
  - 10.2. aprobācijas norise un tās monitorings;
  - 10.3. pēcaprobācijas posms:
    - 10.3.1. aprobācijas rezultātu izvērtēšana;
    - 10.3.2. mācību satura dokumentu projektu pilnveide;
    - 10.3.3. mācību līdzekļu pilnveide;
    - 10.3.4. pilnveidoto mācību līdzekļu iepirkums un piegāde izglītības iestādēm.
11. Pilotprojekta norisi organizē un īsteno centra Vispārējās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa (turpmāk – nodaļa), pieaicinot 3 ekspertus.
12. Lai nodrošinātu kvalitatīvu aprobāciju, centrs izveido pilotprojekta vadības grupu šādā sastāvā:
  - 12.1. nodaļas vadītāja vietnieks;
  - 12.2. pirmsskolas un sākumskolas speciālists;
  - 12.3. speciālists, kas pārstāv izglītības jomas „Tehnoloģiju un zinātņu pamati” mācību priekšmetus;
  - 12.4. mazākumtautības valodas (krievu valodas) speciālists;
  - 12.5. speciālists, kas pārstāv izglītības jomas „Cilvēks un sabiedrība” mācību priekšmetus;
  - 12.6. eksperts – psihologs;
  - 12.7. eksperts – valodniecības didaktikā;
  - 12.8. eksperts – matemātikas didaktikā.
13. Nodaļas vadītājs saskaņā ar centra 2009.gada 17.decembra rīkojumu Nr.94 „Par projekta „Mācību priekšmetu standartu projektu un programmu paraugu pilnveide” vadības grupu” nodrošina minētā projekta otrā etapa – pilotprojekta – vadības funkcijas, veicot šādus uzdevumus:

13.1. sagatavot pilotprojekta detalizētu finanšu tāmi atbilstoši paredzētajiem darba uzdevumiem un kontrolēt piešķirto finanšu līdzekļu lietderīgu izlietojumu;

13.2. uzraudzīt pilotprojekta procesu;

13.3. pieņemt galīgo lēmumu par ekspertu veiktā pasūtījuma kvalitāti un tās atspoguļojumu pieņemšanas – nodošanas aktā.

14. Nodaļas vadītāja vietnieks saskaņā ar centra 2009.gada 17.decembra rīkojumu Nr.94 „Par projekta „Mācību priekšmetu standartu projektu un programmu paraugu pilnveide” vadības grupu” nodrošina minētā projekta otrā etapa – pilotprojekta – saturisko vadību, veicot šādu uzdevumus:

14.1. vadīt un koordinēt pilotprojekta vadības grupas darbu;

14.2. atskaitīties nodaļas vadītājam par pilotprojekta posmos paveikto;

14.3. sniegt priekšlikumus par ekspertu veiktā pasūtījuma kvalitāti nodaļas vadītājam lēmuma pieņemšanai.

15. Centrs ekspertus izvēlētas konkursa kārtībā saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu. Ar ekspertiem centra vadītājs slēdz uzņēmuma līgumu. Eksperta pretendents jāatbilst šādām prasībām: doktora grāds pedagogijā un /vai attiecīgajā zinātņu nozarē (ar specializāciju valodniecības didaktikā vai matemātikas didaktikā) un/vai psiholoģijā (ar specializāciju attīstības psiholoģijā), un ne mazāk kā piecu gadu pedagogiskā darba pieredze augstskolā, ko pretendents apliecina ar savu CV un izglītību un kvalifikāciju apstiprinošu dokumentu kopijām. Pretendenta docētos kursus saistībā ar pirmsskolas un sākumskolas pedagogiju, mācību materiālu un mācību grāmatu izstrādi pirmsskolas un/vai pamatizglītības pakāpē un līdzdalību pirmsskolas izglītības un pamatizglītības satura pilnveidē vērtē kā papildu kvalifikāciju, un tā ir priekšrocība pretendentu atlasē.

16. Pilotprojekta vadības grupai ir šādi uzdevumi:

16.1. izstrādāt detalizētu aprobācijas īstenošanas plānu;

16.2. atlasīt pilotprojekta dalībniekus – izglītības iestādes, kurās norit aprobācija;

16.3. izstrādāt aprobācijas metodiku un sagatavot materiālus – testus, intervijas, anketas;

16.4. veikt aprobācijas monitoringu – vērot nodarbības, intervēt pedagogus, izglītojamos, vecākus, izglītības iestādes vadītāju;

16.5. apkopot un analizēt datus, sniegt priekšlikumus aprobējamo materiālu pilnveidei;

16.6. piedalīties pedagogiem paredzētajos semināros.

17. Nodaļas speciālistiem pilotprojekta īstenošanā ir šādi uzdevumi:

- 17.1. vērot nodarbības;
- 17.2. apkopot datus;
- 17.3. sniegt priekšlikumus pilotprojekta darbības un aprobējamo materiālu pilnveidei;
- 17.4. piedalīties pedagogiem paredzētajos semināros.

IV. Pilotprojektā iesaistītie aprobācijas dalībnieki

18. Pilotprojektā ir šādi aprobācijas dalībnieki:

- 18.1. 20 izglītības iestādes;
- 18.2. no katras izglītības iestādes viena grupa ar ne mazāk kā 8 izglītojamiem atbilstoši 2009.gada 22.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1616;
- 18.3. viens vai divi pedagogi atkarībā no grupas darba režīma un atbilstoši 2009.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 836.

19. Pilotprojektā iesaistītās izglītības iestādes, kurās notiek aprobācija, tiek atlasītas konkursa kārtībā. Lai nodrošinātu valstī esošajai situācijai atbilstošu pārstāvniecību, pilotprojektā iesaistītās izglītības iestādes tiek atlasītas pēc šādiem nosacījumiem:

- 19.1. pirmsskolas izglītības iestādes un skolas;
- 19.2. izglītības iestādes, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, un izglītības iestādes, kas īsteno pirmsskolas izglītības mazākumtautību programmu;
- 19.3. izglītības iestādes no dažādiem reģioniem, tajā skaitā no republikas pilsētām un novadiem.

20. Ar pilotprojektā iesaistītajām izglītības iestādēm centrs slēdz sadarbības līgumu. Ar pilotprojektā iesaistītās izglītības iestādes pedagogu, kurš tiešā veidā realizēs aprobāciju, centrs slēdz uzņēmuma līgumu par aprobācijas priekšdarbu veikšanu, aprobācijas realizāciju mācību procesā, aprobācijā nodoto materiālu izvērtēšanu un ieteikumiem to pilnveidei.

21. Izglītības iestādei, lai varētu pretendēt dalībai pilotprojektā, jāievēro šādi nosacījumi:

- 21.1. izglītības iestāde ir reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā un ne mazāk kā trīs gadus īsteno licencētu pirmsskolas izglītības programmu (kods 01 01 1111) un/vai pirmsskolas izglītības mazākumtautību programmu (kods 01 01 1121), ko apliecina licences kopija;
- 21.2. izglītības iestādei ir atbilstošas telpas un nepieciešamā materiāli tehniskā bāze mācību vides nodrošināšanai:

- 21.2.1. izglītojamo darba vietu (galdi un krēsli) skaits ir par divām darba vietām lielāks nekā izglītojamo skaits;
- 21.2.2. galdi ir viegli pārvietojami un pārkārtojami, lai izglītojamos būtu ērti grupēt;
- 21.2.3. telpā ir vieta aplim ar mīkstu grīdas segumu un vai spilveniem, kā arī iespēja organizēt mācību procesu vairākās speciāli veidotās, ar nepieciešamajiem līdzekļiem nodrošinātās vietās, kur izglītojamie var nodarboties individuāli vai mazās grupās;
- 21.2.4. pedagoga vieta ir izglītojamiem viegli pieejama;
- 21.2.5. mācību telpa ir nodrošināta ar datoru, ekrānu un projektoru;
- 21.3. pedagogam, kurš tiešā veidā realizēs aprobāciju, ir atbilstoša augstākā izglītība un vismaz 3 gadu pieredze darbā ar bērnu no pieciem gadiem sagatavošanu pamatizglītības ieguvei;
- 21.4. katra izglītojamā vecāki/aizbildņi ir rakstiski apliecinājuši, ka piekrīt piedalīties aprobācijas procesā un neiebilst, ka izglītības iestāde viņu bērna/aizbildņa obligāto sagatavošanu pamatizglītības ieguvei 2010./2011.mācību gadā īsteno, izmantojot centra sagatavoto integrētās mācību programmas sešgadīgiem bērniem projektu;
- 21.5. izglītības iestāde var nodrošināt pedagoga, kurš tieši realizēs aprobāciju, dalību centra organizētajos profesionālās pilnveidesursos „Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide sešgadīgo izglītojamo integrētās mācību programmas ieviešanai” š.g. 9. – 13.augustā un 28., 29.oktobrī.

22. Izglītības iestādei, kas pretendē dalībai pilotprojektā, grupā ieteicams nodrošināt pedagoga palīgu (tehnisko darbinieku), kas palīdzētu pedagogam realizēt aprobāciju.

23. Izglītības iestāde pieteikumā dalībai pilotprojektā centram iesniedz šādus dokumentus:

23.1. iesniegumu ar:

23.1.1. pamatojumu, kāpēc izglītības iestāde vēlas piedalīties pilotprojektā;

23.1.2. apliecinājumu, ka mācību vides nodrošinājums atbilst 21.2.punktā minētajām prasībām;

23.1.3. apstiprinājumu par visu izglītojamo vecāku/aizbildņu atbalstu;

23.2. apliecinājumu, ka dibinātājs atbalsta izglītības iestādes iniciatīvu;

23.3. pirmsskolas izglītības programmas licences kopiju;

23.4. pedagoga, kurš tiešā veidā realizēs aprobāciju, CV un motivācijas vēstuli.

24. Izglītības iestāžu pieteikumus izvērtē pilotprojekta vadības grupa un izvēlas pilotprojektā iesaistītās izglītības iestādes pēc šādiem kritērijiem:

- 24.1. mācību vides nodrošinājums;
- 24.2. pedagoģiskā darba pieredze;
- 24.3. pedagoga izglītība;
- 24.4. izglītības iestādes pamatojums un pedagoga motivācijas vēstule dalībai pilotprojektā.

25. Informāciju par pilotprojektā iesaistītajām izglītības iestādēm centrs publicē mājaslapā (www.visc.gov.lv) ne vēlāk kā 1.jūlijā.

26. Centrs pilotprojekta norises laikā organizē mācību seminārus un sanāksmes aprobācijā iesaistītajiem pedagogiem.

V. Noslēguma jautājumi

27. Centrs apkopo un izanalizē aprobācijas procesā iegūtos datus un iegūtos rezultātus izmanto pilnveidotā mācību satura un metodiskā nodrošinājuma materiālu pilnveidei.